

LITERATUUR

In deze rubriek wordt u geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan (op speciaal verzoek) af en toe een literatuuroopgaaf geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom. Redakteur: Jan Cor Jacobs, Tesselschadestraat 6, 3521 XV Utrecht, tel. 030-935432.

Ein seltener Python und sein Nachzucht: *Liasis mackloti*; J. Bulian & W. Bröer. Salamandra (1984), Vol. 20 (4): 205-211.

Na beschrijving van de verspreiding en de systematische status van *Liasis mackloti*, worden wat eerdere kweekresultaten beschreven.

Het volwassen mannetje had twee jaar lang in een kleiner terrarium gezeten, voordat hij in dit terrarium kwam, omdat hij een moeilijke 'eter' was geweest. Hierna kwam hij in een groter terrarium (100x55x100 cm), dat voorzien was van een klimstronk en een kleine waterbak. De verwarming, een 40 Watt verwarmingskabel tussen twee steenplaten, en de verlichting, een 20 Watt TL- buis, waren gedurende 12 uur per dag aan. De temperatuur bedroeg overdag 34°C in juli en 28°C in december. 's Nachts 22°C ('s zomers) en 18°C ('s winters). De relatieve luchtvochtigheid bedroeg 50 plus of min 5% gedurende het hele jaar.

In juli 1981 werd in dit terrarium een vrouwtje *Liasis mackloti* gezet. Copulaties werden toen gezien in december 1981 en januari 1982. Het vrouwtje werd echter niet drachtig. In augustus werden ze weer gescheiden en kwamen beide in

een terrarium als hierboven met die uitzondering, dat de verwarming uit was en de temperatuur nu 24°C overdag en 18°C 's nachts was. Daarnaast kreeg het mannetje vitamine E ingespoten en het vrouwtje oraal multivitaminen. De dieren kwamen weer in één terrarium op 27 september 1982, maar werden weer gescheiden van 25 oktober tot 20 november 1982 omdat er geen paringen plaatsvonden. Daarna werden de eerste paringen gezien op 25 december 1982, waarna er meer volgden. Het paren begon altijd rond 18.00 uur. Het duidelijk drachtige vrouwtje stopte met eten op 30 december 1982.

Op 4 april werden er negen eieren gelegd waarvan er drie relatief klein waren en waarschijnlijk onbevruucht. Het kunstmatige uitbroeden duurde 87-89 dagen bij 29°C.

De jonge slangen waren gemiddeld 42,8 cm en 30 30,6 g. Na hun eerste vervelling aten er twee zelfstandig (één tot twee weken oude) muizen. De andere vier moesten gedwangvoerd worden totdat zij zelfstandig stukjes kuiken gingen eten. Op 11 maart 1984 was de grootste van hen 89 cm lang en woog 186 g.

Zu Haltung und Nachzucht von *Dasypeltis scabra*.

H. Kulmus. Salamandra (1984), Vol. 20 (1): 11-20.

Een op 18 februari 1977 gekocht vrouwtje van *Dasypeltis scabra* legde op 23 februari 1977 's nachts zes eieren. Na 63 dagen kwamen vier eieren uit (twee waren tussentijds geopend). Eén van de jongen stierf twee uur na een dwangvoeding, één jong stierf op 19 augustus aan flagellaten, één jong werd weggegeven en één jong, een vrouwtje hield de auteur. Op 11 juni 1980 schafte de auteur een mannetje aan. De volwassen slangen waren ondergebracht in een terrarium van 80x50x80 cm (lxbxh) waarvan drie zijden glas en de bovenkant en een deel van de

zijkant van gaas waren. De bodem bestond voor de helft uit cactusaarde en voor de andere helft uit grof, goed gewassen zand dat 1 cm dik op een laag aarde lag. De bodemtemperatuur werd met behulp van een verwarmingskabel op 30°C gehouden. Er waren drie TL-lampen. Licht en verwarming waren aan van 07.00 tot 19.00 uur. Er waren ruime klimmogelijkheden. De luchtvochtigheid varieerde van 40 tot 70%.

Er was een drinkbak waar echter alleen de volwassen dieren uit dronken, de jongen dronken druppels van besproeide planten. De dieren verdroegen elkaar goed. Echter, zwangere vrouwtjes dienen apart gehuisvest te worden om onrust te voorkomen.

De eerste paring vond vier dagen plaats nadat het mannetje bij het vrouwtje was gezet (15 juni 1980). Daarna werden nog regelmatig andere paringen gezien. De eerste eieren werden een jaar (8 juni 1981) na de eerste paring gelegd (tien onbevruucht, acht bevrucht). Verdere legfels volgden op 26 juni 1982 (twaalf bevruchte eieren), 19 augustus 1983 (tien bevruchte eieren), 29 mei 1983 (elf bevruchte eieren), 2 augustus 1983 (zes onbevruuchte, zes bevruchte eieren). Bevruchte eieren zijn 40-45 x 15-17 mm groot. Ze nemen in grootte toe tot ze vlak voor het uitkomen 43-55 x 21-26 mm zijn. Onbevruuchte eieren zijn over het algemeen kleiner (bijvoorbeeld 32x17 mm) en zijn glad, glanzend en gelig, terwijl bevruchte eieren iets ruw, mat en wit zijn. Het uitkomen vindt plaats na 63-65 dagen bij 28°C en na 58-60 dagen bij 30°C, en duurt 4-24 uur.

Net geboren slangen krijgen vinkeneitjes, na een poosje kanarieëitjes, na enige maanden ook parkieten-eieren en vanaf ongeveer 80 cm fazanten- en kippeëieren. Altijd geldt bij twijfel liever een klein ei dan een te groot!

Bevruchte eieren worden niet gegeten, kwartel-eieren worden wel eens uitgespuwd, volgens de auteur, omdat ze moeilijk te kraken zijn. Zo nu en dan treden langdurige eetpauzes op. Deze kunnen maanden duren! Daarnaast eten de dieren ook vaak niet tijdens de winter en bij wildvangdieren wordt eenzelfde pauze ook wel tijdens de zomer gezien (als het in Afrika winter is!). Doordat deze soort eieren uit nesten rooft zijn wildvangdieren altijd met ectoparasieten besmet. De auteur beveelt daarvoor een behandeling met Neguvon aan.

De eerste vervelling vindt, onafhankelijk van de gegeten hoeveelheid plaats na 1-3 weken. De jonge dieren werden gehuisvest in twee kleinere terraria van 70x30x40 cm (lxbxh) onder dezelfde omstandigheden als de grotere slangen. Moeilijk etende dieren worden in kleine plastic bakjes individueel gehuisvest, totdat ze zelfstandig eten. De eenvoudigste manier om het geslacht van de dieren vast te stellen is het onderzoeken van de vervelling. Vanaf de tweede vervelling vervelt bij de mannelijke dieren de hemipenes mee.